

Vyhodnotenie Akčného plánu rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2014 – 2020

Názov úlohy	Plnenie		Termín splnenia úlohy
	Spôsob plnenia (prínos a dopady, prípadné zmeny stavu plnenia)	Stav plnenia	
Podpora živočíšnej výroby	Z kontextu Akčného plánu vyplynuli tieto úlohy: Ošípané: zvýšenie počtu prasníc o 30 000 ks a zvýšenie parametrov ich reprodukčnej úžitkovosti na úroveň 20 – 21 odstaviť na 1 prasnicu; Hydina: zvýšenie početnosti hydiny (stavov v chove) minimálne o 885 737 ks (5 314 423 ks pri 6 turnusoch ročne); Hovädzí dobytok: zastavenie prepadu stavov dojníc a stabilizáciu produkcie mlieka zvýšením kvalitatívnych ukazovateľov trhovej produkcie mlieka; zastavenie prepadu stavov hovädzieho dobytku; Ovce a kozy: kontinuálne zvyšovanie početnosti chovov oviec a kôz a podporu produkcie výrobkov z ovčieho a kozieho mlieka a mäsa. Z uvedených úloh možno vyvodiť dve hlavné ciele: zvýšenie početnosti zvierat a zlepšenie produkčných a reprodukčných ukazovateľov. Pokles stavov jednotlivých druhov hospodárskych zvierat má naďalej klesajúcu tendenciu avšak niektoré produkčné a reprodukčné ukazovatele sa v priebehu rokov 2014-2020 zlepšili. Na základe vyššie uvedeného môžeme konštatovať, že úlohy boli čiastočne splnené. Na dosiahnutie týchto cieľov bol naplánovaný súbor motivačných opatrení predovšetkým systém podporných mechanizmov živočíšnej výroby. Tu môžeme konštatovať, že systémová zložka (III. pilier) ako jedna z troch motivačných opatrení bola využitá a možno ju vyhodnotiť ako splnenú.	Úloha splnená	Priebežne

	Preto môžeme konštatovať, že je nevyhnutné aj naďalej (počas prechodného obdobia) uplatňovať systémovú zložku tzv. III. pilier ako súčasť ostatných podporných mechanizmov živočíšnej výroby.		
Vnútroštátna pomoc (III. pilier)	Vnútroštátna pomoc v rokoch 2015 – 2020 bola realizovaná prostredníctvom úlohy odbornej pomoci - NPPC Lužianky „Tvorba komplexnej informačnej databázy, štúdium, spracúvanie a vyhodnocovanie údajov ako podporný rozhodovací nástroj na zefektívnenie chovateľských a pestovateľských systémov v rámci komplexného mechanizmu rozvoja rastlinnej a živočíšnej výroby v Slovenskej republike”.	Úloha splnená	Priebežne
Podpora rastlinnej výroby • mechanizmy na podporu konvenčnej, integrovanej a ekologickej produkcie	Z kontextu Akčného plánu vyplynuli tieto úlohy: - zvýšenie zberových plôch zeleniny na ornej pôde o 3 000 ha; - intenzifikácia produkcie zeleniny dosiahnutím priemerných hektárových výnosov zeleniny na ornej pôde na úrovni 20 t/ha; - intenzifikovať produkciu ovocia mierneho pásma formou zvýšenia hektárových výnosov na priemernú úroveň 12,27 t/ha, čo zabezpečí dodatočný objem produkcie v objeme cca 56 000 t; - pokračovať v podpore prostredníctvom revitalizácie ovocných sádov v horizonte 5 – 7 rokov na rozlohe 4 500 ha; - zvýšiť zberové plochy zemiakov o 743 ha, čo pri súčasnej priemernej hektárovej výnosnosti na úrovni 20,9 t/ha predstavuje dodatočné zvýšenie produkcie zemiakov o 12 560 t; - zastabilizovať sektor podporou integrovanej a ekologickej produkcie hrozna; - zabezpečiť vyváženosť cukornej vertikály zachovaním súčasnej výšky podpôr na pestovanie cukrovej repy; - zastabilizovať produkciu chmeľu z hľadiska zberových plôch minimálne na súčasnej úrovni a podporou zlepšovania technologických postupov pestovania zvýšiť hektárové výnosy na úroveň 1,21 t/ha.	Úloha splnená	Priebežne

	Systém podpôr bol uvedený do platnosti od r. 2014, platby boli realizované od roku 2015. Sektor cukrová repa Konvenčné pestovanie cukrovej repy stimulované podporou, naplnilo sledovaný cieľ, vertikála pestovateľ, spracovateľ zostala funkčná vďaka zachovaniu podpôr pre pestovateľov a udeleniu výnimky na použitie neonikotinoidov. Sektor ovocie, zelenina, vinič Napriek zaznamenatej klesajúcej tendencii v rámci počtu hektárov – (pestovateľských plôch) v sektore ovocia, zeleniny a viniča a s nimi spojených platieb sa podarilo pokles obhospodarovanej výmery spomaliť. Poskytnutá podpora v jednotlivých rokoch sa prejavila ako nedostatočná. Z údajov o skutočných výmerách za sledované roky je možné konštatovať, že podpora pre integrovanú a ekologickú produkciu ovocia, zeleniny a pestovateľských plôch viniča bola faktorom pre udržanie pestovateľskej plochy, ale nebola dostatočná pre ďalší rozvoj integrovanej a ekologickej produkcie. Významným faktorom stagnácie ekologického pestovania je aj nedostatočná požiadavka zo strany spotrebiteľov/ trhu. Sektor zemiaky Zvýšiť výmeru pestovateľských plôch zemiakov v integrovanej produkcii sa nepodarilo, ale neprišlo ani k jej rapídneho zníženiu. Príčiny možno hľadať v prísnych podmienkach pestovania a nedostatočnej motivácii pestovateľov. Klesajúca tendencia výmery pestovateľských plôch ekologickej produkcie zemiakov a s nimi spojených platieb sa prejavila najmä z dôvodu slabej motivácie pestovateľov v porovnaní s prísnyimi pravidlami ekologickej produkcie. Výraznejší pokles plôch sa podarilo zastaviť vďaka podpore. Úloha má význam a je potrebná pre stabilizáciu sektoru ako podporný nástroj s inými opatreniami rezortu.		
--	--	--	--

Implementovať komplexný podporný mechanizmus živočíšnej výroby Parciálna oblasť – neprojektové opatrenia v rámci II. piliera SPP (životné podmienky zvierat)	Implementácia: Opatrenia M15 Životné podmienky zvierat (dojnice, prasnice, výkrm ošípaných, hydina). <u>Výška podpory:</u> Dojnice 130€/DJ, Prasnice 150€/DJ, Výkrm 20 €/DJ, Hydina 75 €/DJ. <u>Zapojenosť v podpore:</u> Dojnice 93 943 DJ, Prasnice 12 105 DJ, Výkrm 168 848 DJ, Hydina 120 651 DJ.	Parciálna oblasť: splnená	Schválením PRV v roku 2015. <i>Realizácia opatrenia v rokoch 2015-2020.</i>
Implementovať komplexný podporný mechanizmus rastlinnej výroby Parciálna oblasť – neprojektové opatrenia v rámci II. piliera SPP (integrovaná produkcia a ekologické poľnohospodárstvo)	Implementácia: Opatrenie M10 Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie – operácie Integrovaná produkcia v ovocných sadoch, Integrovaná produkcia zeleniny a zemiakov, Integrovaná produkcia vo vinohradoch. <u>Výška podpory:</u> IP ovocia (602 €/ha – 180 €/ha podľa druhu ovocia) IP zeleniny 515 €/ha, IP zemiakov 314 €/ha IP vinohradov 590 €/ha. <u>Zapojenosť:</u> IP ovocia: 1659 ha, IP zeleniny a zemiakov: 6766 ha, IP vinohradov: 5794 ha. Opatrenie M12 Ekologické poľnohospodárstvo <u>Výška podpory:</u> EP orná pôda: 153 €/ha, EP TTP: 96 €/ha, EP ovocie: 733 €/ha - 373 €/ha (podľa kategórií), EP zeleniny 600 €/ha, EP zemiaky 379 €/ha, EP vinohradov: 743 €/ha – 490 €/ha podľa veku). <u>Zapojenosť:</u> EP orná pôda: 50 187 ha, EP TTP: 106 077 ha, EP zelenina: 1083 ha, EP zemiaky: 24 ha, EP ovocie: 867 ha, EP vinohrady 114 ha.	Parciálna oblasť: splnená	Schválením PRV v roku 2015. <i>Realizácia opatrení v rokoch 2015-2020.</i>
Pri realizácii a implementácii Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2014 – 2020 postupovať v súlade s Akčným plánom - v časti týkajúcej sa priamych platieb	Využitie možnosti flexibility medzi piliermi SPP	Úloha splnená	20.12.2013 (oznámenie EK)
Implementovať komplexný podporný mechanizmus živočíšnej výroby - v časti týkajúcej sa priamych platieb	Implementovaný systém podpory prostredníctvom oddelených priamych platieb a viazaných priamych platieb v sektore živočíšnej výroby	Úloha splnená	1.1.2015 (účinnosť NV SR č. 342/2014 Z. z.)

	(nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb, nariadenie vlády SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb)		1.3.2015 (účinnosť NV SR č. 36/2015 Z. z.)
Implementovať komplexný podporný mechanizmus rastlinnej výroby - v časti týkajúcej sa priamych platieb	Implementovaný systém podpory prostredníctvom oddelených priamych platieb a viazaných priamych platieb v sektore špecializovanej rastlinnej výroby (nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb, nariadenie vlády SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb)	Úloha splnená	1.1.2015 (účinnosť NV SR č. 342/2014 Z. z.) 1.3.2015 (účinnosť NV SR č. 36/2015 Z. z.)
Pri realizácii a implementácii Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2014 – 2020 postupovať v súlade s Akčným plánom	V rámci projektových opatrení PRV SR 2014 – 2020 boli podporená poľnohospodárska prvovýroba, spracovateľský a lesnícky sektor.	Úloha sa plní	Realizácia do ukončenia PRV SR 2014 - 2022
Implementovať komplexný podporný mechanizmus živočíšnej výroby a Implementovať komplexný podporný mechanizmus rastlinnej výroby	V rámci PRV SR 2014 – 2020 bola rastlinná a živočíšna oblasť podporená najmä podopatrením 4.1 „Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov“ v rámci ktorého bolo podporených 959 projektov v celkovej sume 199,3 mil. €. K 31. 12. 2020 bolo vyplatených 126,29 mil. €. Projekty sa týkali živočíšnej výroby, špeciálnej rastlinnej výroby, podpora odobytú, OZE, zavlažovacej infraštruktúry a skladovacích kapacít.	Úloha sa plní	Realizácia do ukončenia PRV SR 2014 - 2022
Vypracovať koncepciu podpory mladých a malých farmárov na Slovensku – implementácia podopatrení 6.1 a 6.3	V rámci PRV SR 2014 – 2020 boli mladí a malí farmári podporení najmä v rámci podopatrení 6.1 „Podpora mladých farmárov“ a 6.3 „Paušálna podpora pre malé poľnohospodárske podniky“. V prípade podpory pre mladých farmárov bolo schválených 570 projektov v celkovej sume 28,5 mil. €. V prípade podopatrenia 6.3 boli schválené 2 projekty v sume 30 000 €. Na obe podopatrenia	Úloha sa plní	Realizácia do ukončenia PRV SR 2014 - 2022

	boli v roku 2020 vyhlásené nové výzvy. Taktiež mladí a malí farmári sú oprávnení žiadatelia aj v ďalších podopatreniach PRV SR 2014 – 2020.		
Vypracovať ucelenú stratégiu revitalizácie hydromelioračných sústav a budovanie nových závlah a odvodnenia na Slovensku – implementácia podopatrení 5.1 a 4.1 oblasť zavlažovania	V rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 bola v intenciách cieľov "Konceptie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku" realizovaná výzva č. 30/PRV/2018 pre opatrenie: 4 – Investície do hmotného majetku, podopatrenie: 4.1 – Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov so zameraním na zavlažovanie. V rámci podopatrenia 4.1 bolo podporených 62 projektov v celkovej sume 13, 84 mil. €. Druhou bola výzva č. 42/PRV/2019 s alokáciou 30 mil. € realizovaná pre opatrenie: 5 – Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení, podopatrenie: 5.1 – Podpora na investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí so zameraním na rekonštrukciu, modernizáciu, opravu a dostavbu (v zmysle vodozádržných opatrení, resp. vodných stavidiel) odvodňovacích systémov, kanálov s regulovaným odtokom a čerpacích staníc a ich zariadení, ktoré sú v súlade s relevantnými plánmi manažmentu povodia.	Úloha sa plní	Realizácia do ukončenia PRV SR 2014 - 2022
Vypracovať koncepciu rozvoja potravinárstva – implementácia podopatrenia 4.2	Potravinárstvo bolo v rámci PRV SR 2014 – 2020 podporené najmä prostredníctvom podopatrenia 4.2 „Investície do spracovania, vývoja a marketingu poľnohospodárskych produktov“ kde bolo podporených 431 projektov v celkovej sume 200 mil. €.	Úloha sa plní	Realizácia do ukončenia PRV SR 2014 - 2022
Vypracovať koncepciu rozvoja potravinárstva	Koncepcia rozvoja potravinárskeho priemyslu 2014 – 2020 bola schválená uznesením vlády SR č. 549/2014 zo dňa 5. 11. 2014. Zámerom tejto koncepcie bola analýza potravinárskeho priemyslu a jeho výrobných odvetví, definovanie strategických oblastí, cieľov a opatrení smerujúcich k rastu jeho efektívnosti a konkurencieschopnosti na európskom a svetovom trhu.	Úloha splnená	5.11.2014

	Vo väzbe na zámer tejto koncepcie, priority reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2014 – 2020 a programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2012 – 2016 sa Koncepcia rozvoja potravinárskeho priemyslu 2014 – 2020 zameriavala na splnenie týchto strategických cieľov: • zvýšenie potravinovej sebestačnosti na úroveň 80% súčasnej spotreby obyvateľstva na Slovensku; • posilnenie postavenia slovenského potravinárskeho priemyslu na trhu, zvýšenie konkurencieschopnosti potravinárskeho priemyslu. Informácia o priebehu plnenia Koncepcie rozvoja potravinárskeho priemyslu 2014 – 2020 bola vzatá na vedomie vládou SR na rokovaní dňa 11.7.2018. Informácia o priebehu plnenia koncepcie analyzuje stav potravinárskeho priemyslu a jeho výrobných odvetví v období 2012 - 2016, zhodnotila sebestačnosť SR vo výrobe v rámci jednotlivých odvetví, ktorá bola v roku 2016 na úrovni 80% súčasnej spotreby obyvateľstva na Slovensku len v prípade hovädzieho mäsa, vajec, mlieka a mliečnych výrobkov, pšeničnej a ražnej múky, liehovín, ovocných a zeleninových štiav a tiež neochutených nesladených nealko nápojov a predpokladá sa aj v prípade chleba a pšeničného pečiva. V rámci posilnenia postavenia slovenského potravinárskeho priemyslu na trhu a zvýšenia jeho konkurencieschopnosti sa realizované opatrenia zamerali na spoluprácu v rámci dodávateľsko-odberateľských vzťahov, legislatívu, budovanie spotrebiteľského patriotizmu, zvyšovanie podielu slovenských potravín na trhu a tiež na podporu exportu (výstavy, ekonomická diplomacia).		
Vypracovať stratégiu budovania Značky kvality SK	Stratégia budovania Značky kvality SK bola schválená uznesením vlády SR č. 622/2014 zo dňa 3. 12. 2014. Stratégia budovania Značky kvality SK je nástrojom pre jednotnú propagáciu a	Úloha splnená	3.12.2014

	komunikáciu zo strany štátu na podporu predaja slovenských poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov. Značka kvality SK vznikla v roku 2004 za účelom zabezpečenia dostatočných informácií pre spotrebiteľa o bezpečných a kvalitných domácich výrobkoch a pre zabezpečenie podpory spotreby domácej potravinovej produkcie. V rokoch 2004-2012 sa propagácii Značky kvality SK nevenovala systematická a koncepčná pozornosť, propagačné a marketingové aktivity sa spravidla vykonávali ad hoc a prínos týchto aktivít k napĺňaniu cieľov nebol nijako meraný alebo vyhodnocovaný. V priebehu rokov 2012-2013 došlo vďaka intenzívnej komunikácii s výrobcami k výraznému nárastu počtu ocenených výrobcov a výrobkov, čo sa prejavilo na zvýšenom vnímaní Značky kvality SK nielen zo strany slovenských spotrebiteľov ale i obchodných reťazcov. V roku 2014 a následne i v roku 2015 bola na zmluvnej báze dohodnutá spolupráca pri propagácii ZK SK s najväčšími obchodnými reťazcami (COOP Jednota Slovensko, BILLA, Tesco, Kaufland) ako aj so Zväzom obchodu a cestovného ruchu SR. Na základe Stratégie budovania Značky kvality SK došlo k potrebnému navýšeniu rozpočtu na propagáciu Značky kvality SK a vďaka spolupráci so spomínanými obchodnými reťazcami sa výrazne zvýšila jej mediálna prezentácia nielen v printových médiách, ale i v elektronických médiách. Ku koncu roku 2015 dosiahol celkový počet výrobkov ocenených Značkou kvality SK hodnotu 1033 a počet výrobcov – držiteľov ocenenia Značky kvality SK predstavuje 130 výrobcov. V rokoch 2016-2020 boli finančné prostriedky na masívnu komunikačnú kampaň limitované rozpočtom, avšak prostredníctvom niektorých marketingových aktivít - inzercia, spotrebiteľské súťaže, prezentácia na sociálnych sieťach, prezentácia na domácich výstavách sa rezort propagáciou pokúsil zvýšiť povedomie spotrebiteľov o programe Značka kvality SK ako aj zvýšiť počet držiteľov a ocenených výrobkov Značky kvality. V roku 2019 prešlo logo Značky kvality redizajnom. Koncom roku		
--	--	--	--

	2020 sa začala príprava zmeny a aktualizácie webového sídla Značky kvality s cieľom uľahčiť žiadateľom o Značku kvality administráciu a prihlasovanie výrobkov ako aj modernizácia a prehľadnosť webového sídla. K 31.12.2020 bolo 1308 výrobkov ocenených Značkou kvality a 174 výrobcov – držiteľov s platnou Značkou kvality.		
Zabezpečenie starostlivosti o drobné vodné toky v pôsobnosti MPRV SR – lesné hospodárstvo	Starostlivosť o drobné vodné toky bola zabezpečená v nevyhnutnom rozsahu. Z prostriedkov na opravu a údržbu sa veľká väčšina využíva na odstraňovanie následkov povodní. Investičné akcie určené najmä na ochranu pred povodňami sú realizované len vo veľmi obmedzenom rozsahu v rámci finančných možností organizácií. Objem investícií je závislý od verejných finančných zdrojov na zabezpečenie činností vo verejnom záujme a nebol dosiahnutý aj v dôsledku dlhodobu plánovanej delimitácie viac ako 11 tis. km drobných vodných tokov do správy SVP, š. p. V súlade s Akčným plánom bola v roku 2015 vyhlásená výzva č. 2/PRV/2015 v rámci ktorej bola pôvodne alokovaná suma 25,7 mil. eur na zlepšenie vodného hospodárstva v lesoch (podopatrenie 8.3). Z Uvedenej alokácie bolo zazmluvnených 6,9 mil. eur. V roku 2019 bola vyhlásená v rámci podopatrenia 8.3 ďalšia výzva č. 44/PRV/2019 na zlepšenie vodného hospodárstva v lesoch s alokáciou 4,0 mil. EUR.	Splnená čiastočne	Rok 2020
Obnova funkcií lesov na plochách postihnutých kalamitou a zvýšenie stability lesných porastov formou zabezpečenia intenzívnej obnovy lesa a výchovy lesných porastov	Zabezpečená obnova a výchova lesných porastov v rozsahu podľa zalesňovacích úloh a zákonnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Zámerom akčného plánu bolo vyčleniť na úlohy súvisiace s obnovou a výchovou lesa v sledovanom období prostriedky vo výške 14 mil. €. Len z prostriedkov PRV SR 2014 – 2020 bol v sledovanom období vynaložený viac ako dvojnásobný objem prostriedkov, čiže plnenie úlohy bolo vysoko prekročené. Podpora sa realizovala prostredníctvom PRV SR 2014 – 2020 z podopatrenia 8.4 - Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými	Úloha splnená	Rok 2020

	požiarmi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, v rámci ktorého bolo možné podporovať: • projekty revitalizácie a obnovy lesných spoločenstiev (vrátane obnovy lesných porastov, ochrany, ošetrovania a výchovy lesov) zničených alebo výrazne destabilizovaných lesnými požiarmi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami; • projekty ozdravných opatrení v lesoch poškodených v dôsledku zmeny klímy, premnožením kalamitných škodcov či vplyvom iných významných biotických a abiotických škodlivých činiteľov; • projekty konverzie smrečín v rozpade, ktoré sú na danom území stanovištne nevhodnou drevinou založenou na stanovišti pôvodne zmiešaných lesov (destabilizované prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami) na lesy zmiešané s vysokou ekologickou stabilitou. Činnosti v rámci týchto projektov boli zamerané najmä na výkony súvisiace s obnovou lesa (príprava plôch na zalesnenie, vlastné zalesňovanie) a so starostlivosťou o založené kultúry (ochrana MLP proti zveri, burine, prečistky a p.).		
--	---	--	--